

Exam. Code : 208901
Subject Code : 3723

M.A. History 1st Semester

POLITY & ECONOMY OF INDIA (A.D. 1526-1750)

Paper-III

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—80

Note :— Candidates are required to attempt **five** questions, selecting at least **one** question from each Section. Each question carries equal marks. The fifth question may be attempted from any Section.

SECTION-A

1. Write about the nature of State in Mughal period.

OR

Write about the provincial Government under the Mughals.

SECTION-B

2. Describe land revenue system under Mughals.

OR

What do you know about the Mansabdari system under Mughals ?

SECTION-C

3. What was the condition of the foreign trade of India under Mughals ?

OR

Give detailed account of middle class in Urban society of Mughal India.

SECTION-D

4. Throw light on organisation of production and status of artisans.

OR

Describe in detail the paper industry under the Mughals.

(Punjabi Version)

ਨੋਟ : ਹਰੇਕ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਨੇ ਪੰਜ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦੇਣੇ ਹਨ।
ਹਰੇਕ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ-ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਅਤੇ
ਪੰਜਵਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਭਾਗ ਵਿੱਚੋਂ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ
ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਅੰਕ ਹਨ।

ਭਾਗ—ੳ

1. ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਦੇ ਸਰੂਪ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ,
ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਮੁਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਂਤਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।

ਭਾਗ—ਅ

2. ਮੁਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਭੂਮੀ ਕਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਮੁਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਮਨਸਬਦਾਰੀ ਪ੍ਰਥਾ ਬਾਰੇ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਜਾਣਦੇ ਹੋ ?

ਭਾਗ—ੳ

3. ਭਾਰਤ ਦੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਦੀ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਹਾਲਤ ਸੀ, ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਲਿਖੋ।

ਜਾਂ

ਮੁਗਲਕਾਲੀਨ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਮੱਧ ਵਰਗ ਦਾ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿੱਚ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਸ

4. ਭਾਰਤੀ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸੰਗਠਨ ਅਤੇ ਕਾਰੀਗਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਉੱਤੇ ਚਾਨਣ ਪਾਓ।

ਜਾਂ

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਮੁਗਲ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਕਾਗਜ਼ ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰੋ।